

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Danmark

aatpet@stukuvvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE
MOBIL +45 31444077
LOMJ@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/01992-4

Dette høringsvar erstatter tidligere fremsendte høringsvar af 12. oktober 2017

20. OKTOBER 2017

**HØRING OVER UDKAST TIL UDSTEDELSE AF
BEKENDTGØRELSE OM VISSE REGLER OM PRØVER
OG EKSAMEN I DE GYMNASIALE UDDANNELSER
GÆLDENDE FOR ELEVER**

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har ved e-mail af 19. september 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast om udstedelse af bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser, der stater gymnasial uddannelse efter den 1. august 2017.

Instituttet har følgende bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen.

Det fremgår af bekendtgørelsen § 6, stk. 6, at:

”Det er en forudsætning for, at eksaminanden kan anvende digitale hjælpemidler, herunder computere, ved prøven, at eksaminanden giver institutionen adgang til at undersøge de anvendte hjælpemidlers indhold, søgehistorik, logfiler mv. samt eksaminandens anvendelse af materialer, konti på sociale medier mv. på internettet med henblik på udredning af formodning om snyd eller andre brud på eksamensreglerne”.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. En undersøgelse af indhold, søgehistorik, logfiler samt anvendte materialer, konti på sociale medier mv. på internettet må anses som indgreb i retten til privatliv og i den pågældendes korrespondance.

Formålet med den foreslåede § 6, stk. 6, er at forhindre eksamenssnyd, hvilket efter instituttets opfattelse er et anerkendelsesværdigt formål.

Et indgreb kan berettiges, hvis det er i overensstemmelse med loven (legalitetsprincippet), forfølger et anerkendelsesværdigt formål samt er nødvendigt og proportionelt i et demokratisk samfund.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) stiller i sin praksis bl.a. krav om forudsigelighed i forhold til lovgivningen, hvilket betyder, at borgeren skal have mulighed for med en rimelig grad af sikkerhed at kunne forudsige, hvad konsekvenserne af en bestemt handling vil være. Forudsigelighed betyder også, at lovhjemlen skal være rimeligt klar, så borgeren sikres mod vilkårlige myndighedsindgreb og får mulighed for at indrette sin adfærd herefter.

Instituttet mener imidlertid, at den foreslåede mulighed for indgreb er formuleret meget vidtgående, hvilket giver anledning til overvejelser om såvel spørgsmålet om klarhed og forudsigelighed samt proportionalitet, idet indgrebet kan gå ud over det nødvendige.

Instituttet finder, at den tidsmæssige udstrækning og omfanget af undersøgelsen forekommer uklart. Undersøgelsen af en elevs privatejet computer vil risikere at kunne omfatte søgehistorik, der er foretaget uden for det tidsrum, hvor eksamen finder sted, og undersøgelsen vil derfor kunne omfatte søgninger og oplysninger, der ikke vedkommer uddannelsesinstitutionen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det ikke fremgår af bekendtgørelsen, at det alene er i det tidsrum, hvor eksamen finder sted, at der kan pågå en undersøgelse. Er der for eksempel tale om en undersøgelse af en elevs computer eller tablet forud for eksamen eller alene under eller efter eksamen, og vil undersøgelsen alene omfatte elektroniske spor mv., der er registeret i tidsrummet, hvor eksamen fandt sted?

Det er efter instituttets opfattelse også uklart, hvilken styrke det formulerede mistankekrav "med henblik på udredning af formodning om snyd eller andre brud på eksamensreglerne" har. Kan alle eksaminander få undersøgt indholdet af deres digitale hjælpemidler, for eksempel i form af en stikprøvekontrol forud for eksamens påbegyndelse, eller skal eleven have udvist en adfærd eller have afleveret en eksamensopgave, hvor der er foreliggende en vis mistanke om snyd.

Efter proportionalitetsprincippet i EMRK artikel 8 må undersøgelsen ikke gå videre, end hvad der kræves for at opfylde formålet, hvilket der med det ovenfor anførte vil være risiko for.

Der er endvidere tale om privatejet udstyr og dermed ikke udstyr, som uddannelsesinstitutionen har ejendomsret til eller rådighed over. Idet der er tale om en privatejet computer eller tablet, bliver der også åbnet

op for, at personer, der er omfattet af eksaminandens husstand også vil kunne risikere at få undersøgt sin elektroniske færden, hvis der er flere brugere af den pågældende computer.

Endelig fremgår det heller ikke af bekendtgørelsen, at uddannelsesinstitutionen skal indhente et udtrykkeligt samtykke fra eleven og/eller elevens forældre, inden computeren kan undersøges.

Det bemærkes i øvrigt, at Datatilsynet den 24. januar 2017 har udtalt, at søgehistorikken på en privatejet computer eller tablet, der blev brugt i skolesammenhæng, var personoplysninger. Læsning af eller gennemgang af elevs søgehistorik er derfor behandling af personoplysninger. Indsamling af oplysninger kunne alene ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål som angivet i persondataloven.¹

Efter instituttets opfattelse giver bekendtgørelsen således en vidtgående adgang for institutionerne til at undersøge elevernes privatejet computere i eksamenssammenhæng. En undersøgelse af de digitale hjælpemidler, som beskrevet i den omtalte bestemmelse, har et sådant omfang, at selvom formålet er legitimt, er der risiko for, at indgrebet vil være i strid med proportionalitetsafvejningen i EMRK artikel 8. Indgrebet vil formentlig også være omfattet af persondataloven, hvorfor privatlivshensynene også bør overholdes.

Der henvises til styrelsens sagsnr. 17/12120.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse
MONITORERINGSCHEF

---

¹ Datatilsynet, 24. januar 2017, "Kritik af skoles gennemgang af elevs søgehistorik":<https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelsen/artikel/kritik-af-skoles-gennemgang-af-elevs-soegehistorik/>